

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Aan de bestuurder van
Overstag Uitvoering B.V.
t.a.v. de heer G. Spieker
Haydnlaan 6
9722 CH GRONINGEN

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Per e-mail: g.spieker@overstaguitvoering.nl

Inlichtingen bij
P. van Marle
gehandicaptenzorg@igj.nl

Ons kenmerk
2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Datum 14 januari 2021
Betreft Briefrapport onderzoek naar infectiepreventie bij kleine
zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg

Geachte heer Spieker,

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) bracht op 30 november 2020 een
aangekondigd bezoek aan Stichting Overstag Uitvoering, locatie Koppiusstraat in
Veendam (hierna: Overstag Uitvoering) in het kader van het toezicht op
infectiepreventie bij kleine zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg.

Het conceptrapport van dit bezoek is op 8 december 2020 aan u toegezonden.
Op 5 januari 2021 ontving de inspectie uw reactie op het conceptrapport.
Uw reactie heeft geleid tot enkele aanpassingen in het briefrapport. Het
inspectieoordeel is niet gewijzigd.

U geeft aan dat de persoonlijke beschermingsmiddelen ingekocht worden via
Mediq. Dat betekent dat u er van uit mag gaan dat u goedgekeurde middelen
aanschafft.

Tevens heeft u inzicht gegeven in de verbetermaatregelen die u heeft getroffen
naar aanleiding van het verslag. Dank hiervoor.

Aanleiding en doelstelling

In de zomer van 2020 heeft de inspectie onderzoek gedaan naar de ervaringen
van zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg in coronatijd. Hieruit bleek dat met
name kleine zorgaanbieders de urgentie voor een goede naleving van
infectiepreventie nog niet altijd voelen¹. Er was niet altijd voldoende
deskundigheid en scholing op dit thema. De inspectie doet daarom in het najaar
van 2020 onderzoek naar de infectiepreventie bij kleine zorgaanbieders in de
gehandicaptenzorg. Met het onderzoek wil de inspectie het belang van goede
infectiepreventie onder de aandacht van de zorgaanbieders brengen en het
bewustzijn voor dit onderwerp vergroten zodat de zorgaanbieders de
infectiepreventie verder gaan verbeteren.

¹ Zie internetbericht 1 september 2020: <https://www.igj.nl/publicaties/rapporten/2020/09/01/sectorrapportage-gehandicaptenzorg>

Methode

Om het thematisch toezicht uit te voeren heeft de inspectie, in afstemming met het veld, het *Toetsingskader infectiepreventie gehandicaptenzorg* ontwikkeld. Dit kader vindt u op onze webpagina www.igi.nl en is tevens uitgereikt als document aan de zorgondernemer.

Datum

14 januari 2021

Ons kenmerk

2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Tijdens haar bezoek maakte de inspectie in aanwezigheid van de projectleider en een zorgverlener een rondgang over de locatie. Tijdens deze rondgang toetste de inspectie de naleving van de normen voor infectiepreventie in de woonkamers, de keukens, de badkamers en de toiletten. Daarnaast bekeek de inspectie de het kantoor/slaapwachtkamer en de medicatiekast. Ook bezocht de inspectie met toestemming van bewoners twee slaapkamers. Na de rondgang sprak de inspectie eerst met een bewoner en daarna met een zorgverlener over de manier waarop in de praktijk invulling wordt gegeven aan infectiepreventie. Aan het einde van het bezoek sprak de inspectie met de bestuurder over het beleid voor infectiepreventie en vroeg welke stappen Overstag Uitvoering neemt bij een mogelijke uitbraak (outbreakmanagement). De inspectie heeft diverse protocollen, een zorgplan en aftekenlijsten gezien.

Omschrijving bezochte locatie

De locatie bestaat uit drie soorten woonhuizen. Eén woonhuis is voor fase 1 als de bewoners 24/7 intensieve hulp en begeleiding nodig hebben. Een ander woonhuis is voor fase 2. De bewoners daar zijn al zelfstandiger en koken bijvoorbeeld zelf. Woonhuis 3 is voor bewoners die zelfstandig wonen, maar soms nog ondersteuning nodig hebben. Tijdens haar bezoek keek de inspectie naar de infectiepreventie in de woonhuizen fase 1 en 2. Op deze locatie wonen op het moment van het bezoek zes bewoners (drie in elk woonhuis). De bewoners zijn jongvolwassenen met een lichte of matige verstandelijke beperking. De leeftijd varieert van 17 - 25 jaar. Alle bewoners zijn man. Eén bewoner heeft een Wlz-indicatie VG07 en voor een andere bewoner is een Wlz-indicatie in aanvraag. De vier andere bewoners hebben een Wmo-indicatie.

Op de locatie werken zes zorgverleners. Vier van deze zorgverleners hebben een MBO-opleiding niveau 4, twee zorgverleners (waaronder de projectleider) volgen een MBO-opleiding *Speciale doelgroepen*. De projectleider stuurt het team aan.

Iedere bewoner heeft een eigen zit/slaapkamer. De bewoners delen de sanitaire ruimtes. Ze hebben geen eigen wastafel op de kamer.

In de woning zijn er gemeenschappelijke ruimten waar de bewoners (samen) kunnen eten.

De bewoners hebben de dagbesteding elders. Voor het vervoer naar dagbesteding maken ze gebruik van eigen vervoer, openbaar vervoer of de bus van Overstag.

Overstag Uitvoering verleent intensieve begeleiding aan de bewoners. De behandeling krijgen de bewoners van externe zorgaanbieders voor verslavingszorg en geestelijke gezondheidszorg.

Resultaten

In deze brief vindt u de resultaten van het bezoek aan uw organisatie. De resultaten zijn gerangschikt per thema uit het toetsingskader. Normaliter geeft de inspectie aan in hoeverre wordt voldaan aan een norm. Omdat de inspectie met dit toezicht vooral zorgaanbieders wil stimuleren om de infectiepreventie verder te verbeteren heeft de inspectie ervoor gekozen om aan te geven wat goed gaat en wat beter kan. De resultaten geven de situatie weer zoals deze was tijdens het bezoek.

Datum

14 januari 2021

Ons kenmerk

2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Thema 1: Algemene hygiëne en hygiëne van zorgverleners en cliënten

Wat gaat goed?

In de keukens, de badkamers en de toiletten zijn de voorzieningen voor handhygiëne aanwezig. In al deze ruimten zijn een wasbak, vloeibare zeep, een prullenbak en papieren handdoeken. Ook hangen er dispensers met een goedgekeurde handalcohol. Daarnaast hangen er in de keukens stoffen handdoeken. Deze worden, net als de theedoeken, drie keer per dag vervangen.

De persoonlijke beschermingsmiddelen worden ingekocht bij Mediq. De handschoenen die de medewerkers van de Overstag Uitvoering gebruiken hebben een CE-keurmerk. De mondneusmaskers hebben geen zichtbaar CE keurmerk.

De zorgverleners dragen schone kleren.

Er is veel aandacht voor de persoonlijke hygiëne van de bewoners. De zorgverleners letten erop dat alle bewoners hun handen volgens de voorschriften wassen als ze van buiten komen, maar ook voor en na de maaltijd. De bewoners kunnen dit zelfstandig, maar de zorgverlener controleert wel geregeld of de bewoners dit doen. Een bewoner kan vertellen hoe hij zijn handen moet wassen. In de keuken en de toiletten hangen instructiekaarten voor handhygiëne waarop uitleg wordt gegeven over het handenwassen.

Seksualiteit komt volgens zorgverleners weinig aan de orde op de locatie. Mocht een bewoner het hier wel over hebben dan haakt de zorgverlener hierop in en heeft het dan bijvoorbeeld over veilige seks.

Wat kan beter?

In de badkamers ziet de inspectie dat de toiletartikelen van de bewoners naast elkaar op een plank liggen. Ook ziet de inspectie schoonmaakmiddelen staan tussen de toiletartikelen.

Op de locatie geen spatbrillen aanwezig. Wel zijn er Faceshields. Voor de verpleging van COVID-19 patiënten zijn deze niet goedgekeurd.

Op de locatie zijn geen schorten.

De zorgverleners hebben geen training gehad in het aan- en uit doen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

De gebruikte afvalcontainers in de sanitaire ruimten en keukens zijn open. In sommige dispensers in de sanitaire ruimten zit geen zeep.

In de keukens zijn twee vuilnisemmers aanwezig zonder voetpedaal.

Thema 2: Medische en verpleegkundige zorg

Datum
14 januari 2021

Wat gaat goed?

De zorgverleners van Overstag Uitvoering beheren de medicatie van de bewoners. De medicatie wordt in een afgesloten ruimte bewaard. De medicatie is per bewoner gescheiden. Er zijn twee aandachtsfunctionarissen die op regelmatige basis de houdbaarheid van de medicatie controleren.

Ons kenmerk
2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Overstag Uitvoering heeft verschillende protocollen gemaakt over COVID-19. Er is bijvoorbeeld een protocol voor het handelen als er een besmetting is op de locatie en een protocol over hoe te handelen als een bewoner van logeren terugkomt met klachten. De papieren protocollen hangen bij elkaar op het "coronadashboard" in het kantoor van de zorgverleners.

Er is een protocol voor prik-, snij-, bijt- en spatincidenten. Dit protocol is bekend bij de zorgverlener.

Er vinden geen verpleegkundige handelingen in Overstag Uitvoering plaats.

Het is voor de zorgverleners en zorgcoördinatoren duidelijk door wie en waar infectieziekten, zoals Noro of schurft, gemeld moeten worden.

Thema 3: Schoonmaken en desinfecteren

Wat gaat goed?

Voor zowel de bewoners als de zorgverleners zijn er aparte lijsten waarop iedere week de taken die gedaan zijn afgevinkt kunnen worden.

De bewoners maken drie dagen per week hun kamer schoon. De zorgverlener kijkt dan mee of dit goed gebeurd is en geven uitleg. Als een bewoner net op de locatie woont helpen de zorgverleners hem bij het schoonmaken en doen dit net zolang tot de bewoner de structuur voor het schoonmaken te pakken heeft.

De vloerwissers in de badkamers hangen aan greepjes boven de vloer.

Wat kan beter?

In een keuken ligt een handdoek op het aanrecht. Ook ligt er een klamvochtig schoonmaakdoekje in een prop op het aanrecht.

De theedoeken hangen over een radiator in de keukens. De doeken worden drie keer per dag vervangen.

In de badkamer ligt een natte handdoek op een plank.

Op de locatie is geen desinfectans aanwezig voor desinfectie van oppervlakten.

Tijdens het bezoek heeft de inspectie geen desinfectans gezien voor desinfectie van oppervlakten.

De zorgverleners hebben geen instructie gekregen hoe goed schoon te maken, gericht op infectiepreventie.

Thema 4: Bouw en inrichting

Datum
14 januari 2021

Wat gaat goed?

De kamers van de bewoners, de gemeenschappelijke ruimtes en de sanitaire ruimtes zijn goed schoon te maken.

Ons kenmerk
2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Op de locatie is mechanische ventilatie aanwezig. De ventilatie wordt jaarlijks door de woningcorporatie gecontroleerd en onderhouden.

De ramen in de bezochte kamers van de bewoners staan open om te luchten. Dit geldt ook voor de ramen van de badkamers. De instructies hiervoor staan in het werkboek dagdienst. In de badkamers blijft de ventilatie na gebruik van de douche enige tijd aanstaan om de vochtige lucht af te voeren.

Wat kan beter?

De kamer van een bewoner is niet schoon. De inspectie ziet dat de bovenkant van de koelkast vies is, net zoals de tafel. Onder de tafel is het zeer stoffig.

In de nacht gaan de ramen dicht en op slot. Er zitten geen ventilatieroosters in de ramen. Er kan dan niet geventileerd worden.

In de hal en in de badkamers is de vloer gevuld met schoonmaakgerei. Hierdoor is het moeilijk de vloer goed schoon te houden.

Thema 5: Goed bestuur

Wat gaat goed?

Het bestuur is mede door de omvang van de organisatie, direct betrokken bij het beleid, de inkoop van materialen en de praktische uitvoer. Er zijn korte lijnen tussen bestuur en de medewerkers en de bestuurder is goed op de hoogte van de dagelijkse gang van zaken. Problemen worden snel opgepakt en pragmatisch opgelost. Gelet op de doelgroep is dat soms pionieren.

Er zijn klappers aanwezig met protocollen voor infectiepreventie en specifiek voor de preventie van verspreiding van SARS-CoV-2 en maatregelen bij een besmettingsgeval. Als er een vermoeden van een besmetting is bij een bewoner dan vindt er thuisisolatie plaats volgens het quarantaineplan. Overstag Uitvoering neemt contact op met de huisarts of de GGD als de besmetting ernstig is en zij niet de zorg kunnen bieden. Overstag zegt geen regionale afspraken te hebben over cohortverpleging. Die zijn ook moeilijk te maken voor hun bewoners.

De bestuurder heeft veel contact gehad met de GGD, onder andere over hoe ze de bewoners in de coronatijd moeten opvangen als ze terugkomen van een verblijf bij familie. Er is hiervoor een protocol terugkomst jongeren na verlof.

De projectleider houdt een coronaklapper en een coronadashboard bij met relevante informatie over corona. Voor ontwikkelingen op dit gebied volgt hij het RIVM en de GGD, maar vraagt ook advies aan bijvoorbeeld een gedragsdeskundige. De projectleider vertaalt de landelijke richtlijnen naar de situatie op de locatie.

Wat kan beter?

Er is geen verantwoordelijke of aandachtfunctionaris op het gebied van infectiepreventie.

Er is in de voorgaande jaren geen externe deskundigheid gezocht of advies gevraagd op het gebied van infectiepreventie en in Overstag Uitvoering zijn geen interne of externe audits naar de infectiepreventie gehouden.

Zorgverleners hebben geen scholing of training gehad op het gebied van infectiepreventie.

Datum

14 januari 2021

Ons kenmerk

2021-2573853/V2026424/
EE/jh

Conclusie

In Overstag Uitvoering is de nodige aandacht voor infectiepreventie. De persoonlijke hygiëne van de bewoners en de hygiëne in het huis is goed. Wel is er verdere verdieping nodig, zoals bijvoorbeeld voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, om de hygiëne nog verder te verbeteren.

Het beleid rond infectiepreventie is al redelijk doordacht. Er zijn de nodige protocollen die Overstag Uitvoering kan gebruiken in geval van een uitbraak. Overstag Uitvoering kan nog meer winst boeken door op een nog systematischere manier te werken aan het verder verbeteren van de infectiepreventie.

Vervolg

De inspectie verwacht dat u invulling geeft aan die aandachtspunten die de inspectie heeft vastgesteld en heeft er vertrouwen in dat u dit doet. U hoeft de inspectie hier niet over te rapporteren. De aandachtspunten kunnen onderwerp zijn bij een mogelijk bezoek van de inspectie op een latere datum.

Openbaarmaking

De inspectie wijst u er nogmaals op dat zij op grond van de Gezondheidswet haar rapporten openbaar maakt via www.igj.nl. De inspectie doet dit niet eerder dan twee weken na het verzenden van het definitieve rapport.

Bij openbaarmaking neemt de inspectie de wettelijke normen in acht, zoals gesteld in de Gezondheidswet, de Jeugdwet en de AVG. Dit betekent bijvoorbeeld dat de inspectie in haar rapporten geen tot een persoon herleidbare gegevens opneemt en geen bijzondere persoonsgegevens zoals medische gegevens van uw patiënten of cliënten.

Meer informatie over openbaarmaking van documenten door de inspectie kunt u vinden op de website (www.igj.nl/onderwerpen).

Ik ga er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Eugène Eiling, senior inspecteur
Peter van Marle, senior inspecteur